

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Petra Mikeše a Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **STUDENT AGENCY k.s.**, se sídlem náměstí Svobody 86/17, Brno, zast. JUDr. Ondřejem Doležalem, advokátem se sídlem Koliště 1912/13, Brno, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, se sídlem Pplk. Sochora 27, Praha 7, proti rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 24. 4. 2013, č. j. UOOU – 00363/13-41, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 10. 2016, č. j. 5 A 107/2013 – 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobkyně (dále „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s., zamítl její žalobu proti rozhodnutí předsedy žalovaného uvedenému v záhlaví. Tím byl zamítnut její rozklad a potvrzeno rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 2. 2013, č. j. UOOU-00363/13-35, kterým stěžovatelce podle § 17 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění do 30. 4. 2014 (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“), nepovolil požadované zpracování osobních údajů.

[2] Stěžovatelka zamýšlela v přední části jejích autobusů umístit kameru, která by snímala pouze obrazový záznam zabírající řidiče a stewarda. Takto pořízené záznamy by byly uchovávány pod dobu 5 až 9 dní. Účelem měla být ochrana majetku stěžovatelky, jejích zaměstnanců a přepravovaných osob, včetně ochrany jejich zdraví. K použití záznamů mělo dojít při řešení dopravních nehod nebo stížností cestujících. V tom stěžovatelka spatřovala naplnění výjimky pro zpracování osobních údajů bez souhlasu subjektu údajů podle § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů.

[3] Městský soud nejprve poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu k § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů. Žalovaný postupoval v souladu s ní. Správně vzal v úvahu i § 316 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, který zakazuje narušovat soukromí zaměstnance bez závažného důvodu spočívajícího ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele. V případě provozování autobusové dopravy nelze hovořit o zvláštní povaze tohoto provozu, neboť se nejedná o činnost nebezpečnou. Tou je například nakládání s vysoce nebezpečnými chemikáliemi či s vysokými finančními částkami. Kamerové systémy lze využít pouze tehdy, pokud jsou jiná opatření směřující k prevenci, ochraně anebo zabezpečení nevyžadující pořizování obrazových záznamů, nedostatečná či nepoužitelná. Správní orgány správně poukázaly na jiné možnosti stěžovatele, jimiž lze zajistit sledovaný účel zpracování osobních údajů, a to například prováděním kontrol u zaměstnanců, využitím svědectví cestujících v autobuse nebo záznamy z již nainstalovaných kamer umístěných vně autobusu. Monitorování samo o sobě žádnému závadnému jednání nezabrání. Je pravdou, že některé osoby lze kamerovým systémem odradit od porušování předpisů, ale naopak u některých osob by se vlivem neustálého snímání kamerami mohl vytvořit tak velký a nezvladatelný stres, který by byl ve svém důsledku kontraproduktivní. Přijatelnou formou monitoringu by bylo snímání prostoru kabiny řidiče pouze po dobu, kdy v něm dochází k nakládání s finanční hotovostí, případně po dobu nepřítomnosti posádky. Kamera nepřetržitě monitorující řidiče, stewarda a jejich bezprostřední okolí je nedůvodným a nepřiměřeným zásahem do soukromí dotčených zaměstnanců.

[4] Přiměřenou formou kontroly by mohlo být použití namátkových kontrol ze strany stěžovatelky. Je pravdou, že důkazní hodnota případných svědeckých výpovědí cestujících může být v důsledku subjektivního vnímání událostí nepřesná, ale ani v různých řízeních před orgány veřejné moci nepostačuje jeden izolovaný důkaz. Pokud by byla se stewardem uzavřena dohoda o odpovědnosti za schodek na svěřených hodnotách, pak by se jeho zavinění ve vztahu ke zjištěnému schodku presumovalo. Je zřejmé, že posádka by byla monitorována po většinu její pracovní doby. Soud se neztotožnil ani s námitkou porušení zásady legitimního očekávání tím, že správní orgány rozhodly v obdobné věci společnosti Internet Mall, a.s., jinak. V dané věci se jednalo o odlišnou činnost.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Proti rozsudku městského soudu stěžovatelka podala kasační stížnost, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), a d) s. ř. s.

[6] Trvá na tom, že jí oznámený způsob monitoringu zaměstnanců kamerovým systémem spadá pod výjimku uvedenou v § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních

pokračování

údajů. Je „nezbytný pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby“, v konkrétním případě nezbytný pro ochranu života a zdraví přepravovaných osob (cestujících), zaměstnanců stěžovatelky, a taktéž jejího majetku. Je splněna i druhá podmínka týkající se ochrany soukromého a osobního života subjektu údajů. Nad touto ochranou převažuje zájem na posílení ochrany zdraví a života přepravovaných osob a dalších účastníků silničního provozu, a dále ochrana majetkových hodnot stěžovatelky, jakož i dalších účastníků silničního provozu. Navíc za situace, kdy jsou tito zaměstnanci pod neustálým dohledem cestujících. Ti vnímají jak jejich jednání, tak komunikaci, čímž je veškeré soukromí těchto zaměstnanců fakticky vyloučeno. V případě každého vypraveného autobusu je cílem zajištění ochrany přibližně 65 lidských životů a majetkových hodnot ve výši okolo 10 milionů Kč. V úvahu je nutné brát i další účastníky silničního provozu, jejichž život, zdraví a majetkové hodnoty, neboť mohou být dotčeny v případě dopravní nehody. Tyto hodnoty tedy zasluhují vyšší ochranu než soukromí zaměstnanců.

[7] Účelu nelze dosáhnout jiným způsobem a jinými prostředky. Zejména sledování kontrolorem by bylo nákladné a neefektivní. Nelze požadovat, aby v každém vypraveném autobusu byl přítomen další zaměstnanec. Ten by navíc zasahoval do soukromí zaměstnanců mnohem výrazněji, než kamerový systém, zaznamenávající pouze obraz. Vjemy kontrolora by byly mnohem intenzivnější (zvuky, komplexní vnímání situace). Spolehlivě nelze využít ani cestujících, neboť jednání zaměstnanců stěžovatele nesledují systematicky. Případné výpovědi cestujících o jednání zaměstnanců stěžovatele jsou v praxi v podstatě nepoužitelné, neboť kvůli anonymitě jízdních dokladů není možné cestující zpětně dohledat. U kontrolorů i cestujících je nutno počítat se subjektivním a mnohdy zkresleným vnímáním skutečnosti.

[8] Oproti tomu představuje kamerový systém objektivní zdroj informací, ze kterého je možné přesně analyzovat situaci v autobuse, a identifikovat případné protiprávní jednání zaměstnanců. Kamera zabírající zaměstnance, ve spojení s kamerovými záznamy ostatních kamer snímajících okolí autobusu, poskytne komplexní přehled o posuzované situaci. Tak je možné vyhodnotit například souvislost mezi dopravní nehodou a jednáním zaměstnanců, a podniknout taková opatření, aby se podobná situace v budoucnu neopakovala, čímž by se výrazně zvýšila bezpečnost cestujících a třetích osob.

[9] Instalace kamerového systému má výraznou preventivní funkci. Nelze proto přisvědčit námitce žalovaného, že kamerový záznam sám o sobě žádnému závadnému jednání nezabrání. Instalace kamerového systému může zabránit vědomému protiprávnímu jednání dotčených osob.

[10] Podle názoru stěžovatelky lze provoz autobusových linek podřadit pod § 316 odst. 2 zákoníku práce. Řidič autobusu je odpovědný za život a zdraví několika desítek osob, které přepravuje, proto musí unést vyšší nároky a strpět větší míru kontroly, než jiní zaměstnanci. S tím souvisí i nezbytné omezení jeho soukromých práv ve prospěch ochrany zdraví osob a majetku.

[11] Napadený rozsudek, jakož i rozhodnutí žalovaného, jsou založeny na nesprávném právním posouzení věci, v rozporu s právními předpisy a rovněž v předcházejícím řízení došlo k mnoha vadám, které mají za následek nesprávnost rozsudku. Zároveň je stěžovatelka přesvědčena, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů rozhodnutí.

[12] Závěrem proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[13] Žalovaný uvedl, že v obecné rovině lze souhlasit s tím, že ochrana zdraví a života osob, případně někdy i majetku, může převážit nad ochranou soukromí. Musí jít ovšem o přiměřený rozsah. Kamerový systém navržený stěžovatelkou sám o sobě žádnému nežádoucímu jednání nezabrání, pouze je schopen monitorovat určitá nepřipustná jednání, jako je například telefonování nebo posílání SMS během řízení. Jiné nepřipustné jednání, jako je jízda ve špatném pruhu nebo nepřiměřeně vysokou rychlost, kamera nezachytí. Navržený systém tedy nemůže sloužit k ochraně zdraví a života osob, případně majetku. Sledování kamerou představuje oproti vizuálnímu dohledu dalších osob hrubší zásah do soukromí. Existují i méně invazivní prostředky zásahu do soukromí. Cestující nebo ostatní řidiči stěžovatelku sami kontaktují a není proto třeba předem znát jejich identitu. Pokud by došlo k nehodě, cestující by vyslychala i policie. Povolání řidiče autobusu není činností, která by byla ze své povahy natolik nebezpečná, aby bylo nutné zaměstnancům zasahovat nepřiměřeně do soukromí.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelka je zastoupená advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[15] Nejprve se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností. Ačkoliv stěžovatelka neupřesnila, v čem jí spatřuje, nepřezkoumatelnost rozhodnutí je vadou, ke které je Nejvyšší správní soud povinen přihlížet i bez námítky, tedy z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí soudu je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nejvyšší správní soud však žádné takové vady v rozsudku neshledal.

[16] K obdobnému závěru dospěl i ohledně zcela obecné námítky vad v předchozím řízení. Ani tu stěžovatelka nijak nespécifikovala a nejedná se tedy o řádně uplatněný důvod kasační stížnosti (viz obdobně k náležitostem žalobního bodu rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, č. 835/2006 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud sám žádné vady, ke kterým by byl povinen přihlížet podle § 109 odst. 4 s. ř. s. z úřední povinnosti, neshledal.

pokračování

[17] Nejvyšší správní soud konstatuje, že ze správního spisu (podání stěžovatelky ze dne 28. 1. 2013) vyplývá, že stěžovatelka konkrétně spatřovala nezbytnost pořizování kamerového záznamu v tom, že pouze takto bude možné identifikovat jednoznačně viníka v případě krádeže peněz, zboží, či jiného majetku. K manipulaci s penězi dochází, když stevard prodává občerstvení nebo řidič vybírá jízdné. Dále měl umožnit prokázat řidičům jednání, které přímo ohrožuje bezpečnost cestujících a dopravního provozu – telefonování a posílání SMS za jízdy a další nespécifikované činnosti. Kamera měla sloužit jako prevence před potenciálním útokem a chránit proto zdraví, majetek a život personálu i cestujících. V dalších podáních ve správním i soudním řízení žádné jiné konkrétní důvody pro monitorování kabiny autobusu neuvedla. Za ně nelze považovat obecné odkazy na ochranu života, zdraví a majetku, aniž by upřesnila, o jaké konkrétní účely jde.

[18] Podle § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů platí: *„(2) Správce může zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů. Bez tohoto souhlasu je může zpracovávat, ... e) pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby; takové zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života,“*

[19] Podle § 316 odst. 2 zákoníku práce platí: *„Zaměstnavatel nesmí bez závažného důvodu spočívajícího ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele narušovat soukromí zaměstnance na pracovištích a ve společných prostorách zaměstnavatele tím, že podrobuje zaměstnance otevřenému nebo skrytému sledování, odposlechu a záznamu jeho telefonických hovorů, kontrole elektronické pošty nebo kontrole listovních zásilek adresovaných zaměstnanci.“*

[20] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že zákon zásadně vyžaduje souhlas subjektu údajů se zpracováním údajů (§ 5 odst. 2 věta první zákona o ochraně osobních údajů). Uvedený zákon nicméně dále v § 5 odst. 2 věta druhá připouští řadu výjimek z povinnosti souhlasu.

[21] Smysl a účel § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů lze vyvodit již z odůvodnění směrnice 95/46/ES o ochraně jednotlivců v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, kterou zákon na ochranu osobních údajů implementuje. Podle ní *jakékoli zpracování osobních údajů musí být prováděno zákonným a korektním způsobem vůči dotčeným jednotlivcům; musí se zejména týkat údajů přiměřených, podstatných a v množství úměrném účelům zpracování; že tyto účely musí být výslovné a legitimní a musí být stanoveny při sběru údajů; účely zpracování údajů následujícího po jejich sběru nesmějí být neslučitelné s původně stanovenými účely* (bod 28 odůvodnění směrnice). Zpracování osobních údajů musí být, aby bylo zákonné, také prováděno se souhlasem subjektu údajů, ledaže je takové *zpracování nezbytné pro výkon právního zájmu fyzické či právnické osoby za podmínky, že zájmy nebo práva a svobody subjektu údajů nejsou převažující* (bod 30 odůvodnění směrnice). Je tedy třeba spravedlivě zhodnotit každou konkrétní situaci, která se týká zpracování osobních údajů, a to tak, aby byla zachována spravedlivá rovnováha mezi jednotlivými základními právy.

[22] Zpracování osobních údajů prováděné stěžovatelkou je tak třeba hodnotit dle zásady proporcionality. V tomto případě jde o posouzení konfliktu jednoho ze základních práv garantovaných Listinou základních práv a svobod, tedy práva na ochranu soukromí (čl. 7 odst. 1 Listiny, čl. 10 Listiny), na straně jedné, a ochrany života a majetku (čl. 6 odst. 1 a čl. 11 odst. 1 Listiny), na straně druhé.

[23] Princip proporcionality přikazuje, aby v každém konkrétním případě došlo jen k takovému omezení práva, které je nutné, a které lze spravedlivě požadovat tak, aby byl ještě naplněn účel omezení (ochrana majetku, zdraví a života). Dnes již ustálená judikatura Ústavního soudu jasně stanoví, že při posuzování možnosti omezení základního práva či svobody ve prospěch jiného základního práva, respektive svobody, lze stanovit tyto podmínky: „*První podmínkou je jejich vzájemné poměrování, druhou je požadavek šetření podstaty a smyslu omezovaného základního práva resp. svobody (čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod). Vzájemné poměrování ve vzájemné kolizi stojících základních práv a svobod spočívá v následujících kritériích: Prvním je kritérium vhodnosti, tj. odpověď na otázku, zdali institut, omezující určité základní právo, umožňuje dosáhnout sledovaný cíl (ochranu jiného základního práva). [...] Druhým kritériem poměrování základních práv a svobod je kritérium potřeby, spočívající v porovnávání legislativního prostředku, omezujícího základní právo resp. svobodu, s jinými opatřeními, umožňujícími dosáhnout stejného cíle, avšak nedotýkajícími se základních práv a svobod. [...] Třetím kritériem je porovnání závažnosti obou v kolizi stojících základních práv*“ (náleze ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94, č. 214/1994 Sb.).

[24] *Kritérium vhodnosti* určuje, zdali opatření, omezující základní právo, umožňuje dosáhnout sledovaný cíl. Žalovaný zpochybňuje, že je možné sledovaného cíle dosáhnout používáním kamerového systému, neboť ten sám bezprostředně závadnému jednání nezabrání. Tato úvaha je však chybná.

[25] Kamerové systémy nejsou zárukou zamezení vzniku nežádoucí události. Mají však významný vliv například na možnost následné uplatnění práv poškozeným a zabráněním opakování takové činnosti v budoucnu, jakož i představují odstrašující prvek, aby vůbec k protiprávnímu jednání nedocházelo. V tomto směru viz shodné závěry v bodech 82 a 105 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 As 113/2012 – 133, č. 3222/2015 Sb. NSS, ve věci Františka Ryněše (dále jen „rozsudek ve věci Františka Ryněše“) nebo v rozsudku ze dne 29. 7. 2016, č. j. 2 As 48/2013 – 110, ve věci ČEZ Distribuční služby, s. r. o. (dále jen „rozsudek ve věci ČEZ Distribuční služby“). Pokud by skutečně došlo k některé ze situací předvídaných stěžovatelkou, kamerový záznam by mohl přispět například k jednoznačnému prokázání, že řidič za jízdy telefonoval. Stejně tak nelze vyloučit, že by systém mohl působit i preventivně, aby k takovým jevům nedocházelo (to nicméně nevylučuje naopak jiné možné negativní důsledky zmíněné v bodě [34]).

[26] Soud proto dospěl k závěru, že kritérium vhodnosti bylo naplněno.

[27] *Kritérium potřeby* porovnává stěžovatelkou zvolený prostředek k ochraně jejích práv, případně práv jí přepravovaných osob a dalších účastníků silničního provozu, s jinými v úvahu připadajícími opatřeními, umožňujícími dosáhnout stejného cíle, avšak

pokračování

nedotýkajícími se základních práv a svobod, respektive zasahujícími do konfliktních práv v menší míře. Kromě dalších hledisek se zde uplatní i princip subsidiarity, z něhož vyplývá, že je zřejmé, že méně invazivní prostředky nemá správce údajů k dispozici.

[28] Ohledně kamerových systémů se k této otázce Nejvyšší správní soud již vyjádřil v rozsudku ze dne 28. 6. 2013, č. j. 5 As 1/2011 – 156, ve věci Evropský investiční holding a.s. (dále jen „rozsudek ve věci Evropský investiční holding“), kde mimo jiné uvedl: *„Nejvyšší správní soud považuje za nutné zdůraznit, že k instalaci kamerových systémů, s ohledem na jejich povahu a zásah do osobní integrity osob, je možné přistoupit až tehdy, pokud už veškeré méně invazivní prostředky selhaly anebo by nebyly schopny naplnit vytyčený účel, který je sledován.“* Na tyto úvahy navázal i rozsudek ve věci Františka Ryněše, ve kterém hodnotil předchozí bezúspěšné snahy Františka Ryněše ochránit bezpečnost jeho rodiny jinak, než umístěním kamery. K tomu soud uvedl: *„Žalovaný musí při posuzování obdobných případů, kde shromažďování osobních údajů zasahuje do soukromí třetích osob, brát vždy do úvahy, zda instalace a provozování kamery je prevencí před útoky, které v tomto místě hrozí, případně zda snad dokonce představuje reakci na opakované útoky na majetek či jiné ústavně chráněné hodnoty, či naopak zda osoba instaluje kamerový systém z obavy před protiprávní činností, která je však hypotetická a s ohledem na všechny okolnosti spíše nepravděpodobná či iluzorní.“* Soud následně dovodil, že žádná jiná, do práv na soukromí třetích osob méně invazivní, varianta neexistovala. Obdobně lze poukázat na závěry rozsudku ve věci ČEZ Distribuční služby, kde soud opět hodnotil předchozí zkušenosti zpracovatele údajů, které ho vedly k pořizování obrazově – zvukového záznamu.

[29] Stěžovatelka v nynější věci však nedoložila, že by reálně k ohrožení právem chráněných hodnot docházelo, ani to, že by se pokusila využít méně invazivních prostředků, které by selhaly, případně by bylo již předem zřejmé, že nepovedou k dosažení požadovaného cíle.

[30] Zejména není patrné, že by reálně docházelo ke stěžovatelkou naznačovaným událostem. Omezuje se pouze na obecné proklamace týkající se toho, že záznam z kamery je objektivním důkazem, zatímco svědectví cestujících je z povahy věci zkreslené. Toto tvrzení soud nezpochybňuje. Jak však vyplývá ze shora uvedeného, k prokázání reálného ohrožení právem chráněných hodnot by muselo být zřejmé, že by se svědectví pasažérů nebo vnější kamery ukázaly jako neúčinné, nikoliv pouze jako méně účinné. Nic takového však stěžovatelka nijak konkrétně neuvádí.

[31] Netvrdí ostatně ani jak často a případně s jakými následky ke skutečnostem, kterým by kamerové systémy předcházely, vůbec docházelo. Soud nedospěl k závěru, že by již z povahy autobusové dopravy jako takové bez dalšího vyplývalo, že ke stěžovatelkou popisovaným situacím z povahy věci s vysokou mírou pravděpodobnosti docházet může. Tak tomu může být u některých vysoce nebezpečných provozů, tedy situací, na které pamatuje § 316 odst. 2 zákoníku práce hovořící o zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele. Lze souhlasit s tím, že při chybách v řízení autobusu může docházet k ohrožení většího množství osob i majetku. Pokud by však soud přisvědčil tomu, že již jen tato okolnost představuje zvláštní povahu činnosti zaměstnavatele, pak by jí musel přiznat jakékoliv automobilové přepravě, neboť jakýkoliv řidič může porušením

povinností účastníka silničního provozu způsobit jak škodu na zdraví, tak i na majetku i třetích osob, a to značného rozsahu.

[32] Je pravdou, že u řidiče autobusu je hrozba vzniku větších škod více bezprostřední. Nicméně jediné pochybení, které by bylo zachytitelné pouze kamerovým systémem uvnitř autobusu a které uváděla stěžovatelka, by bylo neoprávněné používání mobilního telefonu při řízení. Bez doložení, že si na takové jednání například opakovaně stěžují cestující, nebo jsou řidiči opakovaně pokutováni, nelze bez dalšího vycházet z toho, že by se jednalo o jev, který by bylo možné zejména u profesionálních řidičů automaticky předpokládat a spatřovat v něm tak bez dalšího zvýšené riziko. Rozhodně nelze za takto automaticky předpokládané riziko považovat ani krádeže peněz, se kterými manipuluje stevard. Soud v této souvislosti, při absenci bližšího upřesnění od stěžovatelky, předpokládá, že tržby za prodej občerstvení se budou pohybovat v řádech stokorun a pokladna je pod téměř neustálým dozorem stevarda. Za jízdy těžko přichází do úvahy manipulace s penězi za jízdné a stěžovatelce bylo navrhováno jako přípustné řešení, že by se kamera zapínala v době manipulace s penězi. Soud tedy dospěl k závěru, že pouze z povahy autobusové přepravy nelze předpokládat imanentně zvýšené riziko, pro které by bylo nezbytné monitorovat po celou dobu jízdy vnitřek autobusu.

[33] Stěžovatelka nereagovala relevantně na poukazy žalovaného i městského soudu na možnosti kontrol v autobusech. Tvrdí, že je zcela neefektivní a nákladné, aby v každém vypraveném autobuse byl zároveň přítomen kontrolor. Žalovaný i městský soud však hovořili o namátkových kontrolách. Žalovaný výslovně uváděl, že by o nich byli řidiči autobusu předem obecně informováni, ale nevěděli by, zda je kontrolor v autobuse právě přítomen nebo není. Jednalo by se tedy o obdobně odstrašující opatření proti protiprávní činnosti, jako v případě kamerového záznamu. Stěžovatelka nevysvětlila, proč by i tyto namátkové kontroly byly nepřiměřeně nákladné a neefektivní. Navíc to samozřejmě neznamená, že by stěžovatelka byla k zavedení těchto kontrol nucena. Žalovaný je zmínil jako jednu z možných alternativ kamerového systému.

[34] Podle další námitky jsou řidiči i stevardi vždy sledováni cestujícími a o ochraně jejich soukromí tak lze jen těžko hovořit, neboť je stejně narušeno; stejně tak by je narušovalo sledování případných kontrolorů. NSS k této argumentaci uvádí, že ačkoliv neměl být kamerovým systémem zaznamenáván zvuk, který člověk přítomný v autobuse slyší, přesto považuje nepřetržitý obrazový záznam prováděný kamerovým systémem za zpravidla výraznější zásah do soukromí. Dochází-li ke sledování určité osoby bez jakéhokoliv záznamu, osobní údaje se uchovávají z povahy věci pouze v omezeném rozsahu, daném pamětí sledujících osob. Pokud je však záznam uchováván na paměťovém médiu, je možné jej opakovaně přehrávat, nebo se zaměřovat i zpětně na různé detaily. Navíc již samotné povědomí o existenci permanentního dozoru kamery pořízující záznam, navíc přímo zaměřené na určité dvě osoby, bude vnímáno většinou osob jako více nepříjemné, než přítomnost jiných osob, jejichž pozornost nemůže být takto dlouhodobě a soustavně koncentrována. Soud tedy nevylučuje úvahy žalovaného, že by existence kamerového systému v navrhované podobě mohla naopak působit proti stěžovatelkou sledovaným cílům, neboť by mohla negativně ovlivnit pozornost řidičů.

pokračování

[35] Svědectví cestujících nelze vyloučit ani s poukazem na jejich anonymitu. Soud se shoduje s vyjádřením žalovaného, že stěžovatelka se dozví o případném protiprávním jednání řidiče buď ze stížnosti konkrétního cestujícího, jehož identita mu tudíž bude známa, nebo v situaci, kdy bude způsobena dopravní nehoda. Tu by vyšetřovala policie, a lze tedy předpokládat, že v takovém případě si zajistí svědectví cestujících. Nad rámec soud poznamenává, že předpokládá, že jako mnoho dalších přepraveců i stěžovatelka používá též elektronické systémy prodeje jízdenek vyžadující registraci cestujícího, prostřednictvím které by tak byla schopna alespoň některé cestující kontaktovat.

[36] Stěžovatelka tedy neprokázala splnění druhého kritéria testu proporcionality. Není proto důvod ověřovat splnění třetího kritéria, které by mohlo být relevantní pouze v případě, že byla naplněna první dvě kritéria.

IV. Závěr a náklady řízení

[37] Nejvyšší správní soud sice přisvědčil námitce stěžovatelky, že bylo naplněno kritérium vhodnosti, to však nemění nic na tom, že nebylo naplněno kritérium potřebnosti, na jehož nesplnění založili svá rozhodnutí žalovaný i městský soud. Jejich rozhodnutí jsou proto ve svém výsledku správná a kasační stížnost nebyla důvodná. S ohledem na to soud kasační stížnost podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl.

[38] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka v soudním řízení úspěch neměla, proto dle uvedených ustanovení nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2017

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu